

Lupčianske zvesti

www.slovenskalupca.sk

23. ročník

OBECNÉ NOVINY OBYVATEĽOV, RODÁKOV A PRIATEĽOV OBCE SLOVENSKÁ LUPČA

číslo 3 | august – december 2021

ZO ŽIVOTA OBYVATEĽOVFinalista z Peče celé Slovensko
zo Slovenskej Lupče

3

OBEC A SPOLOČNOSŤObec podporila záchranu
vzácneho oltára

7

OBEC A SPOLOČNOSŤVianočná rozprávková
jazda sa uskutoční

10

ŠPORTNeprehliadnuteľné úspechy
našich športovcov

16

Vážení spoluobčania,

ani sme sa nenazdali, a opäť tu máme koniec roka. Dalo by sa povedať, že tento rok bol dobrý, rýchly, náročný, zvláštny, ako aj úspešný. Bol aj akýsi iný. Veď bolo potrebné venovať sa témam, ktoré nás po minulé roky netrápili. Napriek tomu ale pevne verím, že sa budúci rok posunie celá naša spoločnosť vpred, k lepšiemu výsledku, miernejšiemu dopadu ochorenia, vlastne bližšie k normálnemu fungovaniu.

V tejto chvíli si však prajem, aby sme na chvíľku zabudli na starosti a sústredili sa na čas, ktorý je pre nás všetkých veľmi vzácny.

Čas, keď si naplno užívame pohodu v rodinnom kruhu. Čas, keď aj naše duchovné hodnoty naberajú na intenzite. Čas, keď si spomenieme aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Je veľmi dôležité plne si užívať takéto chvíle. Spolu s našimi najbližšími - priateľmi, susedmi či známymi. Prichádza pokoj do duše človeka, umocnený pocitom tepla domova, radosti našich detí, vône vianočného stromčeka alebo plného štedrovečerného stola. Naplno si vychutnajme tohtoročné vianočné obdobie. Preto všetkým vám, milí občania a priatelia, prajem, aby sme v tento sviatočný čas

boli k sebe navzájom dobrí a rozdávali si medzi sebou len radosť. Uvedomujme si silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. Pre každého z nás je dôležité, aby sa jeho dni naplňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, osobným uplatnením, ako i dosahovaním vytúžených cieľov. Vianočný čas má svoje neopísateľné čaro pre každého, kto sa nepozera iba očami, ale i srdcom. Tam niekde sú skryté naše najtajnejšie túžby a želania.

Vo svojom mene, ako i v mene obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu, chcem pozdraviť aj spoluobčanov - rodákov,

ktorí nemôžu prísť, aby strávili vianočné sviatky doma. Takisto chcem pozdraviť návštevníkov našej obce, ktorí tu budú prežívať sviatočné chvíle, a tiež chorých a osamelých občanov, ktorí sú teraz v nemocniciach, alebo doma celkom sami.

Milí spoluobčania, zo srdca prajem všetkým požehnané vianočné sviatky, nech pokoj Vianoc nás všetkých naplní pokojom, radosťou, láskou, zdravím a božím požehnaním, ktoré nech všetkých sprevádzajú aj po celý nový rok.

Pred prahom Nového roka by som sa chcel ešte poďakovať všetkým tým, čo mali v uplynulom roku, hoci aj tým najmenším spôsobom, chuť a energiu prichytiť sa o rozvoj obce a jej zveladenie. Tým, čo obohatili jej duchovný, kultúrny a športový život alebo reprezentovali našu obec svojimi skvelými výsledkami. Tento rok, zrejme bohužiaľ len z pohľadia svojich domovov, si budeme môcť spoločne pripíť na výročie samostatnosti Slovenskej republiky a na zdravie, šťastie a úspechy v novom roku.

Mgr. Roland Lamper,
starosta obce

Vianočný čas má neopísateľné čaro, no pozerat' sa treba srdcom

**Radosť veľkú zvestujeme: Narodil sa sveta Pán.
Neďaleko Betlehema v chladných jasiach leží sám.
Poďte s nami pokloniť sa Ježiškovi malému,
za to, že k nám z neba prišiel, svoje srdcia dáme mu.
Počujte jak na nebesiach anjelici spievajú,
sláva Bohu na výsostiach, pokoj ľuďom želajú.**

**Na tieto vianočné sviatky i ja sa radujem,
z úprimného srdca toto vám viňujem:
Aby bol Kristus Pán vašim tešiteľom,
vaším dobrým radcom a dobrým priateľom.
A tiež od nerestí, ktorých bude dosti,
uchovaj dom tento, ty nebeský hosti!**

Čo sa podarilo v obci za ostatných šesť

SLOVENSKÁ LUPČA – Druhý polrok roku 2021 sa pomaly blíži k svojmu koncu, a je na mieste spraviť akési zhrnutie prác a sumarizáciu krokov, ktoré sa počas neho v Slovenskej Lupči zrealizovali. Zároveň je tu otázka priamo na starostu obce Rolanda Lampera o niektorých budúročných zámeroch.

„Áno, ani sme sa nenazdali, a doštihol nás už koniec roka“, hovorí starosta a pokračuje: „Snažíme sa doťahovať rozbehnuté aktivity, a samozrejme, už musíme plánovať akcie a investičné aktivity na rok budúci. S potešením konštatujem, že sa obci z pripravovaných opráv a investícií, ktoré boli naplánované, podarilo zrealizovať okrem pár vecí naozaj takmer všetko.“

Deti majú nový priechod

Starosta postupne spresnil realizované kroky rámcového prehľadu. Išlo napríklad o vybudovanie priechodu pre chodcov na školskej ulici pre žiakov základnej školy Sama Cambela, kde sa už dlhšiu dobu poukazovalo na početné nebezpečné situácie, ku ktorým tu dochádza. Nový priechod bude zárukou vyššej bezpečnosti na komunikácii pred objektom školy. „Jeho vybudovaním došlo k úprave nielen chodníkov a obrubníkov, ale aj osvetlenia priechodu, ba aj k úprave vodorovného a zvislého dopravného značenia na ulici“, hovorí starosta.

Mladším zateplili školu

Neprehliadnuteľným prvkom v rámci investičných aktivít v budove základnej školy, ktorý nielen zmenil vzhľad budovy, ale aj pomohol znížiť jej druhotné náklady, je zateplenie budovy I. stupňa. „Zrejme neunikol najmä rodičovskej pozornosti ani projekt na zníženie energetickej náročnosti v priestoroch budovy I. stupňa našej Základnej školy. Po dlhšej dobe sa podarilo

aj v tomto objekte investíciou zabezpečiť vyšší štandard a znížiť náklady na kúrenie“, uviedol starosta a spresnil, že investícia prebieha v spolupráci obce a ZŠ.

Dohodnuté značenia a opravy ciest

Komunikácie a dopravné značenie v našej obci sú samostatnou kapitolou, ktorá je všeobecne kritizovaná a neprehliadnuteľnou neznámou už po dlhé roky. Proces nápravy daného stavu je však realizovaný postupne a samotné zmeny vyplývajú z nového pasportu dopravného značenia v obci. „V súvislosti s dopravným značením obec zabezpečila výber zhotoviteľa nového dopravného značenia“, ozrejmil starosta a dodal, že obec obstarala aj dodávateľa opráv miestnych komunikácií. „Snaď počasie dovoli zrealizovať ich opravy do konca roku v plnom rozsahu.“

Zrekonštruovali zasadačku

Objekt obecného úradu, ktorý slúžil občanom Slovenskej Lupče v nezmenenom stave už po celé desaťročia, sa postupným opotrebením a zubom času ocitol v havarijnom stave. Vzhľadom na túto skutočnosť obec pristúpila k jeho postupnej rekonštrukcii, a za ostatné mesiace sa opäť čosi zmenilo: „Po rekonštrukcii obradnej miestnosti sme sa zamerali na kompletnú rekonštrukciu zasadačky obecného úradu, z ktorej zvyčajne máme možnosť sledovať zasadnutia obecného zastupiteľstva“, vysvetlil Roland Lamper a dodal: „Jednalo

sa o nové svetlá, podlahy, nátery a zostavu nábytku so zabudovanými internetovými a elektrickými rozvodmi, napojenými na zobrazovaciu jednotku.“

Práce na chate v Lopušinách

V rámci rekonštrukčných prác sa vedenie obce zameralo aj na zveľadenie ďalšej budovy vo vlastníctve obce, ktorou je chata v Lopušinách. „Jej používaním, samozrejme, dochádza k opotrebovaniu a teda aj nutnej oprave, výmene či rekonštrukcii. Sústredili sme sa na opravu vstupnej verandy a predného balkóna so zastrešením“, hovorí starosta a prezrádza, že pripravili aj osvetlenie vonkajšieho sedenia, čo sa dosiahlo opravou zdroja s využitím solárnej energie.

Futbalistom vymenili okná i dvere

Je namieste spomenúť, že znížovanie energetickej náročnosti prebieha postupne vo všetkých obecných objektoch. „Tento rok sme sa priblížili k ďalšiemu zníženiu nákladov na kúrenie aj v objekte obecného futbalového klubu. Tu sme po minuloročnej výmene kúrenia tento rok zrealizovali výmenu okien a dverí na hlavnom trakte budovy.“ Starosta dodal, že budúci rok bude potrebné dotiahnuť opravy fasády.

Vymenili okná na Sokolovni

Znížovanie energetickej náročnosti je naozaj preferovanou témou. Tá v posledných rokoch pravidelne prehlbovala vrásky na čele nejednému zo zainteresovaných pri pohľade na faktúry za energie, ktoré bolo treba uhrádzať. Jedným zo všeobecne kritizovaných, a takmer neriešiteľných, problémov minulosti bol objekt Sokolovne, ku ktorému má obec spoluvlastnícky vzťah. Nevyhovujúce okná na budove, pôvodne z polykarbonátových platní, pred pár týždňami nahradili nové. „Vzhľadom k svojmu spoluvlastníckemu podielu obec investovala do objektu Sokolovne, a po dohode spoluvlastníkov vystala potreba začať s výmenou okien na objekt“, zdôvodnil starosta. Ako sme spomenuli už v úvode, dôvodom je, ako inak, zníženie energetickej náročnosti budovy a zvýšenie jej štandardu.

mesiacov?

► Obecné detské ihrisko je opravené

Ostaňme v objekte Sokolovne a dodajme, že jedným zo zámerov bolo opätovné sprevádzkovanie tamojšieho obecného detského ihriska, do ktorého sa vstupuje od Školskej ulice. Jeho areál bol dočasne uzavretý z dôvodu nevyhovujúceho stavu starých konštrukcií. „Sprevádzkovali sme ho vďaka cielennej oprave existujúcich prvkov, úprave okolia ihriska a umiestneniu nového detského domčeka“, hovorí starosta. Je namieste v tejto súvislosti dodať, že zároveň prebehli prvé rokovania ohľadne prípravy projektov s rezortom životného prostredia. Ich cieľom je, aby na tomto mieste boli vybudované zaujímavé moderné vonkajšie priestory s výchovnými prvkami, určené deťom. Ako sme sa dozvedeli, prvé vzhľadové návrhy riešení ihriska sú už na svete.

V škôlke bola zriadená ďalšia trieda

V tejto súvislosti netreba zabudnúť ani na priestory určené našim najmenším obyvateľom. Ich rastúca početnosť vyvolala rozšírenie kapacity materskej školy v Slovenskej

Lupči. „Obec v spolupráci s materskou školou rozšírila kapacitu škôlky o jednu triedu a tým sa dostala na maximum svojej kapacity“, vysvetľuje starosta a dodáva, že dôvodom bolo, aby už tento september boli uspokojené potreby našich občanov, pokiaľ ide o umiestnenie ich drobčiek do obcej škôlky. Starosta zároveň prezradil, že koniec roka ešte priniesol aj možnosť zapojiť sa do projektov obnovy: „Obec podá žiadosť o nenávratný finančný príspevok na financovanie rekonštrukcie budovy Materskej školy Slovenská Lupča, kde je potrebná rekonštrukcia strechy.“

Wifi pre obec už čoskoro

V týchto dňoch prebiehajú intenzívne práce na zriadení 10 wifi spotov po celej obci. Cieľom tejto aktivity je, aby sa zlepšila a rozšírila prístupnosť k internetu či už obyvateľov, alebo návštevníkov obce. Ako uviedol starosta Roland Lamper, projekt je rozbehnutý a verejná wifi sieť v obci Slovenská Lupča bude dobudovaná ešte v tomto roku. Spoty budú umiestnené na hlavných frekventovaných verejných miestach, kde sa občania a návštevníci obce stretávajú.

Začalo sa s opravou vestibulu MKS

„Mnohí z vás ste určite zaznamenali zvýšený pohyb pred našim kultúrnym domom. Keďže nám minulý rok nebol schválený projekt na vybudovanie kreatívneho centra, bolo jasné, že potrebné investície

budeme musieť rozmeniť na drobné a pristupovať k nim postupne rok čo rok“, upozorňuje ďalej starosta a pokračuje: „Tento rok začíname doslova opravou vestibulu v kombinácii s jeho modernizáciou. Jedná sa o opravu rozpadajúcich sa stien a ich opláštenia, ďalej následnú výmenu dverí a svietidiel. Na objekte MKS nás ešte čaká vyriešenie havarijného stavu strechy. Tým, že sa jedná o nemalú investíciu, treba ju dôkladne naplánovať. Až potom budeme môcť pokračovať v rekonštrukcii vrchných poschodí.“ Ako ďalej uviedol starosta, v ďalšom slede sa počíta s podaním žiadosti o nenávratné finančné prostriedky na projekt rekonštrukcie hlavnej sály MKS. Pôjde nielen o jej rekonštrukciu, ale aj o hygienické zariadenia a výmenu zvukovej a osvetľovacej techniky.

Osvetlenie cintorína

Okrem vyššie spomenutých prác sa v rámci rekonštrukcií a opráv neopomenul ani cintorín a potreby jeho návštevníkov. „Po nevyhnutnom odstránení havarijného stavu a oprave svietidiel na obecnom cintoríne sme sa rozhodli rozšíriť osvetlenie montážou ďalších lúčov pri chodníkoch priamo na cintoríne.“

Chodníky sú v riešení

K téme chodníkov, o ktorých starosta Roland Lamper detailnejšie informoval v minulom čísle Lupčianskych zvestí, ešte doplnil, že obec pripravuje aj projekt rekonštrukcie chodníkov v lokalitách, ktoré zatiaľ nie sú súčasťou položenia optickej siete. Tento projekt je ohlasovaný investorom na rok 2022.

Ferrata je hotová

A čo sa dnes vďaka spojeniu síl a nadšeniu podarilo vybudovať, no užívať to bude možné až v budúcom roku? Je to Ferrata Pamír. Ferrata, alebo via ferrata, je zaistená cesta alebo lezecká trasa. Hovoríme o druhu turistickej trasy, ktorá nie je pre každého a nachádza sa najmä v ťažko dostupnom horskom teréne. „Pre rozvoj turistických aktivít a atraktivít obec uskutočnila dlhodobu plánovanú výstavbu lezeckej steny na Driekynskej skale. Jej realizácia prebehla na konci roka, ale samotná prevádzka v zmysle podmienok a prevádzkového poriadku bude spustená už len v novej sezóne 2022, o čom budeme ešte detailne informovať“, upozornil starosta, a my len dodáme, že bližšie informácie o jej fungovaní, možnostiach požíčavania ferratových setov a fungovaní doplnkových služieb spojených s jej realizáciou, vás budeme na stránkach Lupčianskych zvestí informovať pred začiatkom lezeckej sezóny.

(ela)

Foto archív (rl)

Krátko zo zastupiteľstva

SLOVENSKÁ LUPČA – Poslanci sa na zasadaniach Obecného zastupiteľstva pravidelne stretávajú napriek neprijemnej situácii v krajine, spôsobenej pandemiou COVID-19. Aj to je dôvod, prečo sa zasadnutia realizujú v priestoroch Miestneho kultúrneho strediska. Ich rozhodnutia a stanoviská si môžete pozrieť v rámci jednotlivých videozáznamov na webovej stránke obce v časti obecné zastupiteľstvo alebo na linke moja.slovenskalupca.sk.

Okrem iných bodov poslanci na zasadnutí Obecného zastupiteľstva schválili aj návrh rozpočtu na

budúci rok. Rozpočtové výdavky obce sú vo výške 4 184 273 EUR. Z toho bežné výdavky tvoria 78 % v sume 3 260 273 EUR, kapitálové výdavky 20 % v sume 841 000 EUR a finančné operácie, ako napríklad splácanie úverov, tvoria 2 % v sume 83 000 EUR. Vychádzajúc z uplynulého roka a z analýzy potrieb na nasledujúci rok rozpočet, ktorý Obecné zastupiteľstvo schválilo, ráta s prebytkom v hospodárení obce v čiastke 20 670 EUR.

Zvýšili transparentnosť

Poslanci v tejto súvislosti uvitali, že súčasťou návrhu rozpočtu

bolo aj vypracovanie prehľadu pripravovaných investičných akcií. Tým obec zvýšila transparentnosť pri nakladaní s verejnými prostriedkami. Tie obec plánuje pokryť najmä finančným zostatkom z minulých rokov vo výške 122 000 EUR, čerpaním časti rezervného fondu obce vo výške 400-tisíc EUR a schváleným 350-tisícovým úverom. Prioritnou investíciou bude realizácia projektu námestia.

Rokovali o pozemkoch

Témou viacerých zasadnutí Obecného zastupiteľstva bolo sce-

ľovanie, dočasné zabratie, predaj, či nákup obecných pozemkov. Vypuklým problémom sú niektoré parcely, ktoré sa nachádzajú v lokalitách, ktoré chce Národná diaľničná spoločnosť dočasne obsadiť v rámci plánovaných stavebných prác. Poslancov zaujímalo, či táto skutočnosť neohrozí finančne subjekty hospodáriace na týchto parcelách a neohrozí kvalitu poľnohospodárskej pôdy. Poslanci odsúhlasili aj nákup pozemkov vedľa čističky odpadových vôd, kde obec plánuje prednostne vybudovať obecnú kompostovaciu prevádzku a zberný dvor.

(ela)

Finalista šou Pečie celé Slovensko hájil

SLOVENSKÁ LUPČA – Nie je tajomstvom, že v uplynulých týždňoch mnoho lupčanov, ak nie aj väčšina, sledovalo každú nedeľu RTVS a show Pečie celé Slovensko. Nečudo, veď vo finále hájil farby našej obce Marek Pondelík, ktorý síce žije a pracuje v Bratislave, ale pochádza zo Slovenskej Lupče, ale stále sa rád vracia do rodičovského domu v Záhradnej ulici. Trochu sme ho pre čitateľov Lupčianskych zvestí vypovedali, a ako inak, prvá otázka znela, kto ho posmelil, aby sa do vskutku náročnej šou prihlásil.

Impulzom na prihlásenie bola asi moja kolegynia, ktorá mi písala, či sa nechcem prihlásiť do súťaže. Vedela, že rád pečiem a vymýšľam nové veci. A o pár týždňov nato mi oco povedal, že ak sa neprihlásim, prihlási ma on sám. Bol to milý telefonát, že: „nechceš to tam ísť skúsiť?“. A ja, že naoz? Nalomili ma, a keď som prišiel domov, hovorím priateľovi, že možno sa prihlásim. Odpoveď bola, že čo takého ja už pečiem?... (smiech). O jedenástej v noci som vyplnil prihlášku. Ja som ani nerátal s tým, že ma vyberú.

A kedy sa ti vlastne zo štábu ozvali, že OK? Je jasné, že natáčanie chvíľu trvá. O strihu, konečných vizuáloch a spracovaní predstáv produkcie ani nehovoriac.

Áno, to je pravda, ozvali sa mi telefonicky deň pred Vianocami. Okrem iného chceli vedieť aj to, na akej úrovni si moje zručnosti i prax, a padla otázka aj o tom, ako a pri akej teplote sa pečie roláda. Potom, v druhom kole, chceli fotografie toho, čo pečiem, a v ďalšom kole si overovali také tradičné recepty. A áno, vybrali podľa toho, čo a ako pečiem.

Kedy si sa osobne so štábom a výberovým tímom stretol, a čo ich presvedčilo?

Bolo to štvrté kolo, keď vybrali zo 130 ľudí. Mali sme prísť osobne a doniesť slaný aj sladký zákusok. Doniesol som makovo-višňové trubičky, na ktorých bola zrkadlová poleva, a maslové slimáky s čiernou soľou. Absolvovali sme osobné pohovory pred 6-člennou porotou a kamerové skúšky. Do ďalšieho kola vybrali 30 súťažiacich.

Opäť ste piekli, nosili, a porota

hodnotila? Tentoraz mali zrejme záujem aj o vaše recepty.

Ako hovoríš, piekol som roládu s višňovou redukciovou a vanilkovým krémom, a mali sme doniesť tartaletky a pagáče. Vybrali asi 16 alebo 18 ľudí, už som si nie celkom istý. Tí museli následne opäť napiecť podľa zadania a poslať všetko spolu s receptom. Zadaniami boli bábovka a kreatívna torta. Samozrejme, vcelku aj v reze. Vybrali nás 12 a dvaja boli náhradníci. Tých dvanásť nás už bolo priamo v televíznej súťaži.

Kaštiel v Bernolákove je známy svojím krásnym prostredím. Ako to celé prebiehalo?

Bývali sme priamo v kaštieli. Bolo to veľmi náročné. O 7:30 ráno sme začínali v maskérni a končili sme o jedenástej večer. Od soboty do štvrtka sa točilo a v nedeľu sme sa pripravovali na ďalšie epizódy.

Nemal si trému pred kamerou? Veď ako človek uzavretý v pracovnej praxi v laboratóriu, keďže si vyštudoval mikrobiológiu na vysokej škole poľnohospodárskej, si zvyknutý skôr na ticho a pokoj.

No, rešpekt som mal, a chvíľami som mal aj pocit, že to na mne vidno. No pri pečení som si išiel svoje. Bol som pokojný a nedokázalo ma rozhodiť veľa vecí, ktoré riešili iní. No rozhodilo ma iné, napríklad keď sa mi makrónky nepodarili tak, ako som chcel. Ale nebol som sám, fasovali sme dva druhy múky. Vôbec nám nenapadlo, že by to mohol byť problém. Nás, čo sme mali iný druh múky, makrónky, ktoré sú fakt šalamúnskym receptom, riadne potrápili. Mal som pripravenú ich zmysluplnú prezentáciu v štýle laboratória a efektov, súvisiacu s mojou prácou – zlatisté povrchy

ako farebné baktérie ecoli, ktoré mám pre ich vzhľad rád. No keď som videl čo som spravil, stratil som chuť to prezentovať a zamrzol som (smiech).

Mňa si dostal modrotlačou na torte. Bolo veľmi milé, ako si bravúrne vykorčuľoval z kroja a ľudových motívov, a pritom si dal dokonalý punc našim lupčianskym tradíciám.

Tak akéže kroje u nás? Veď žijeme pod hradom, preto som mal príbehovo na saku prvky pripomínajúce hradných pánov. Navyše si pamätám chvíle s učiteľom Škultéty. Krásne u nás rozprával o tradícii modrotlače a mal aj modrotlačové pečiatky (smiech). No a keď som v obchode zbadal čiernu potahovú hmotu, okamžite som vedel, kde použijem techniku „airbrush“, a k tomu jedlú, ručne robenú čipku a stuhu. Potešil som tým porotu.

Piecť v časovom strese a pred kamerami v neznámom prostredí, to chce naozaj pevné

nervy. Prekvapili ťa reakcie? Si na niečo, čo sa ti podarilo v súťaži, naozaj hrdý? A na druhej strane, bolo niečo, teda okrem makroniek, čo ťa úplne vyvieďlo z vnútorného pokoja?

Hrdý som určite na zamatovú roládu – hruškové drevo. Naozaj ju viem zatočiť, lebo, ako sa hovorí, mám už čosi odpečené. Dobré mi padlo, že porotkyňa Peťa ju naozaj pochválila. Ale sušienkový monument, to bola katastrofa. Nečudujem sa, že som zaň v súťaži skončil. Doma je to vždy iné a tam mi vždy v pohode vyšiel. No tu som sa zamerlal na to, aby držal, a nie aby chutil. Ten môj ani nedržal, a ani nechutil (smiech). Mal to byť hrad Bold zo súostrovia tisícich ostrovov v USA. A áno, prekvapili ma reakcie na kreatívnu tortu pri téme cheesecake. Kokosovo-mandarínková s bazovým krémom. Mnohým ľuďom sa páčila vizuálne aj chuťovo. Sám som zostal prekvapený. No chválili aj tartaletky. Boli iné, s čistými líniami, zrkadlové, ba aj so zamatovým velúrom, zdobené špičkou. Nevedomky som pracoval technikou, ktorej existenciu som ani netušil.

Oco mi prezradil, že si bol od malička okolo sporáka veľmi zručný. Už ako 9-ročné chlapča si vraj najradšej starkej pri pečení pomáhal a s druhou si haľušky hádzal. Vedel si predviesť v praxi všetko, čo od teba v súťaži najlepších amatérskych pekárov Slovenska chceli?

Vedel som všeličo, ale takú ozajstnú štrúdlu som ťahal priamo pred kamerami v súťaži po prvýkrát (smiech).

Existuje nejaká fascinujúca surovina, čo si objavil?

Amarant, alebo ľudovo láskavec. Súčasťou môjho štúdia na výške bola výživa ľudí, preto viem, že je táto dávno zabudnutá rastlinka rastlinou budúcnosti, ktorá raz bude zachraňovať životy. Každá dozrie a má viac ako 500 tisíc semien. A jedna rastlinka dokáže pokryť obrovské plochy. Zbiera sa trikrát ročne. Neobsahuje lepek a ľudskému organizmu je prospešná všade. Pečie sa z neho všeličo, dokonca aj chlieb. Akurát múka je naozaj ťažká. No výborná chuťovo. Aj v relácii som s ňou pracoval.

Evidentne vás – súťažiacich – v tejto šou trápil najmä čas. No vytvorili ste veľmi prajný tím

farby našej obce

► **Ľudí, čo zrejme neunikne žiadnemu divákovi. A v tejto, prepytujem, zvláštnej dobe ste si veľmi pomáhali. Je nejaká maličkosť, ktorú sme vynechali?**

Ale je (smiech). Ostával po nás neskutočný neporiadok, a nikto z nás nevidel tím ľudí, ktorí po nás upratovali, dopĺňali zásoby, pripravovali a tvorili celej relácii zázemie.

Odvádzali neskutočnú robotu, o ktorej sme ani netušili, a to často v noci. Bol to 60-členný štáb. Ale prezradím, že mňa vždy pochválili. Je to pre mňa prirodzené, možno preto, že pracujem v laboratórnych podmienkach, takže môj stôl bol aj tentoraz vždy čistý. Zvyk je zvyk.

Ty, Miňo a mladý Vilko ste tvo-

rili trojicu mužov, ktorí súperili so ženami. Poznáš viacerých, čo takto amatérsky vypekajú a rúra je pre nich prirodzeným pracovným prostriedkom?

Ani nie, ak mám pravdu povedať. Ale viem, že tu v Lupči peče Aleš Patráš, a videl som jeho majstrovskú prácu niekde na sociálnej sieti. Fakt topka. Klobúk dole. Všetkyako jeden...

Rozhovor robíme v čase, keď víťaz je pre nás divákov neznámy. Neprezradíš čosi? Uvidíme ňu ešte?

Kdeže, nemôžem. A áno, v poslednej finálovej časti budeme všetci.

*Zhovárala sa Erika Lamperová
Foto Ľudovít Šinály*

Spoznáme kultúru Kumánov?

SLOVENSKÁ LUPČA - Napadlo by vám, že sa dá spojiť čosi, čo je od nás kilometre vzdialené, a napriek tomu má zmysel spoznávať to spoločne? Skúste si predstaviť nás, ľudí žijúcich pod horami ležiacimi v srdci Slovenska, a porovnať ho so životom obyvateľov regiónu Palóc na severe Maďarska. Niečo také, takmer nespojiteľné, sa už čoskoro pomyslene spojí. Stojí za tým nadšenie a Projekt Interreg - Slovenská republika - Maďarsko. Budujeme partnerstvá.

Zabezpečiť financovanie usku-točnenia tejto myšlienky cezhraničnej spolupráce sa podarilo vďaka partnerskému záujmu obce Slovenská Lupča a spolupráci občianskych združení Statera zo Slovenskej Lupče, ako aj občianskemu združeniu z Új Híd Alapítvány z Maďarska, ktoré projekt spoločne pripravili. Ide o organizovanie spoločných podujatí formou zábavných, zdravivú prospešných a ekologických aktivít v regióne geoparku v srdci Slovenska a na severe Maďarska v regióne Palóc. Ide o historicky veľmi zaujímavé územie našich južných susedov. Málokto z nás vie, že ho obývali potomkovia Kumánov, ktorí ako sa na tomto území usídlili v 13. storočí a obsadili aj časť území, ležiacich na juhu juhoslovenského územia, ktoré susedí s maďarským regiónom Palóc.

Poznávanie lokalít

Čo však tento projekt priniesie v budúcnosti našincovi? Ako uviedol Michal Vráb z Moderného informačného centra v Slovenskej Lupči, ktorý ako pomyslený gestor rozvoja cestovného ruchu a turizmu v našej lokalite potrebu takýchto aktivít víta, projekt priniesie všetkým nové turistické možnosti. A to najmä vďaka elektrobicyklom, ktoré

sú okrem iného súčasťou projektu na slovenskej strane. Prínosom sú ich nepopierateľné výhody, vďaka ktorým sa v regióne stredného Slovenska zvýšia možnosti športového a turistického využitia aj tej časti verejnosti, ktorá je v bežnom živote kvôli zdravotným komplikáciám, prípadne vyššiemu veku, v podobných aktivitách odsúvaná do úzadia: „Projekt pomôže zvýšiť záujem verejnosti o lokality, ktoré boli doteraz mimo masového záujmu návštevníkov. Projekt prispeje aj k rozvoju služieb a vyššej zamestnanosti v regióne. Hlavným zámerom je slúžiť širokej verejnosti bez ohľadu na vek či pohlavie.“

Nomádsky životný štýl

Na druhej strane našinec, ako návštevník zo Slovenska, môže vďaka slovenskej účasti na projekte novým spôsobom spoznať krásy, pamätihodnosti, zvyky, gastronómiu, ale predovšetkým prírodné krásy a pozoruhodnosti regiónu Palóc. Na vysvetlenie: projekt zahŕňa organizovanie nomádskych táborov, kde sa ich návštevníci zoznámia so starým nomádskym životným štýlom, ich jazdeckou kultúrou, ale aj lukostreľbou. Sprievodné podujatia vo forme remeselníckych ukážok zoznámia účastníkov s rezbárstvom, pletením košov a inými tradičnými remeslami, ktoré kočovná, alebo ak chcete, nomádská kultúra národov na toto územie so sebou priniesla.

História osídlenia regiónu Palóc

Nenadarmo sme v úvode spomenuli zaujímavú kultúru, ktorá sa historicky viaže na Mongolský vpád do Uhorska, často nazývaný aj tatárskym vpádom. Treba vysvetliť, že časť Kypčakov, takzvaných bielych Kumánov, ktorí žili v čiernomori v 13. storočí, ušla pred Mon-

Kamenná izba (Kőszoba) so svojím zimným vodopádom

golmi/Tatármi do Uhorska, kde ich aj s vládcom Kutenom prijal Belo IV. a usadil ich medzi Dunajom a Tisou. Prichýlenie pohanského kmeňa bolo podmienené tým, že príjme kresťanskú vieru. Nové uhorsko-kumánske spojenectvo bolo posilnené sobášom kumánskej kniežacej dcéry Alžbety a uhorského kráľa Štefana V. Ten dokonca počas svojej vlády používal titul pána Kumánov (dominus Cumanorum). Spolu s Alžbetou prišiel na uhorský dvor značný kumánsky vplyv a kráľ držal nad divokými Kumánmi ochrannú ruku. Ich jazyk bol príbuzný kirgizštine a kazaštine, ale oficiálne sú dnes vedení ako Uzbeci. Rokmi sa však medzi Dunajom a Tisou postupne zmaďarizovali.

Rovnaká geologická pokladnica

Avšak nielen samotní obyvatelia so svojimi zvykmi, remeslami, stavbami či kuchyňou sú zaujímavým lákadlom pre návštevníka od nás. Určite stojí za to uzrieť aj niektoré z prírodných divov a pamätihodností tejto oblasti. Čosi máme s touto časťou naozaj spoločné – geologickú pokladnicu, ktorá je u nás skutočne výnimočná. O Palóci sa hovorí, že je pokladnicou strednej Európy v oblasti geologických hodnôt. Aj v tomto regióne, tak ako u nás, sú prírodné útvary, ktoré vznikli v dôsledku sopečných vý-

buchov. Uvedieme aj sezónny tip - na jame Kamenná izba (Kőszoba) na treťohornom pieskovcovom schodisku sa vytvoril pravidelný vodopád. Poskytuje návštevníkovi rozprávkový pohľad, hlavne v zimnom období. Na vrchole Karančov (vysoký 729 m) bola postavená rozhľadňa, odkiaľ môžeme obdivovať celú jej kruhovú panorámu. Na východe nás zasa víta bezhraničná oblasť zrúcaniny hradu Medves, na západe Ipel. Pred nami sa týči kopcovitá oblasť Čerhát, na juhu obzor uzatvára hrebeň Mátry a na severe za dobrého počasia vidno aj štíty Vysokých Tatier.

Vybudujú pozorovacie skryše

Aj toto je jedným z dôvodov, že nosným prvkom projektu na maďarskej strane bude zakomponovanie environmentálnych aktivít do projektu v podobe pozorovacích skryš a s nimi spojených inová-tívnych prvkov, ako sú moderné aplikácie, za pomoci ktorých budú môcť účastníci nielen vyhľadať tú ktorú pozorovaciu skryšu, ale zdieľať svoje zážitky a fotografie s ostatnými účastníkmi.“

(mv, ela), Foto (int)

Budujeme Partnerstvá

Ďalšia úspešná letná sezóna na hrade Ľupča

SLOVENSKÁ ĽUPČA – Hrad nad obcou Slovenská Ľupča tvorí dôležitú zložku kultúrneho a turisticko-ekonomického života regiónu. Svojimi kultúrno-spoločenskými, vzdelávacími a prezentačnými aktivitami sa zameriava hlavne na rodiny s deťmi, ale aj na ďalšie skupiny širokej verejnosti. Vďaka systematickej záchrane hradu Ľupča od roku 2002 návštevníci objavujú históriu dýchajúce zákutia hradných priestorov a odnášajú si pocity hrdosti na minulosť a budúcnosť hradu pod správou Železiarni Podbrezová a. s.

Nazrime, čo všetko sa počas uplynulej sezóny dialo a udialo. Nezabudnuteľnou možno nazvať vernisáž výstavy Mgr. Art. Štefana Kocku, ktorá sa konala na počesť veľikána moderného výtvarného umenia Dominika Skuteckého. Kocka na jeho počesť vytvoril obrazový cyklus pod názvom „Zrodené z ohňa“. Výstava počas leta pritiahla na hrad Ľupča množstvo zaujímavých hostí, medzi ktorých sa napríklad zaradil Mons. František Rábek, rímskokatolícky biskup ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky, alebo Ladislav Ballek, splnomocnený veľvyslanec Slovenska v Iráne s priakreditáciou pre Afganistan a Pakistan.

Väčšie trasy a nové nálezy

Positívne ohlasy v návštevníkoch hradu Ľupča vyvolalo rozšírenie prehliadkovej trasy o miestnosť Márie Terézie s historickým mobiliárom, zakúpeným do majetku Železiarni Podbrezová. Ďalšia zbierková činnosť, podporovaná majiteľom hradu, bola zameraná na reštaurovanie archeologických náleзов, čím sa v pravidelných intervaloch každoročne rozrastá historický fond zbierkových predmetov. Prehliadkový okruh hradu Ľupča sa vďaka týmto novinkám predlžil na jednu hodinu pri súčasnom zachovaní veľmi priaznivého vstupného v porovnaní s inými pamiatkovými a múzejnými zariadeniami.

Úbytok zahraničných turistov

Počas letných prázdnin hrad Ľupča navštívilo 15 597 turistov. Za mesiac júl to bolo 6 818 návštevníkov a v auguste si hrad prezrelo 8 779 návštevníkov. Napriek

viacerým novinkám sa denná priemerná návštevnosť znížila oproti predchádzajúcej letnej sezóne z 328,5 na 294,2 návštevníkov. Došlo k tomu aj v dôsledku toho, že sa minulý rok veľa Slovákov rozhodlo cestovanie do exotických krajín nahradiť spoznávaním kútov našej krajiny, no túto sezónu to bolo trochu iné. Najmä začiatkom júna sme zaznamenali mierne oslabenie záujmu domácich návštevníkov. Navyše, tento rok sa opakuje situácia so značným úbytkom zahraničných turistov. Naplno sa ukazuje, aký je cestovný ruch krehký a naviazaný na rozhodnutia orgánov štátnej moci.

Rastie záujem o fotenie a priestory

Dobré ukazovatele môžeme však konštatovať v oblasti tržieb z predaja vstupného, ale aj suvenírov, čo výrazne ovplyvnila ich široká a originálna ponuka. Stále je záujem aj o predaj hradnej publikácie, ktorej sa počas júla a augusta predalo len na hrade 35 kusov, čo je viac ako za celú minúlu sezónu. To je dôkazom

veľmi priaznivej predajnej ceny za takúto kvalitnú a rozsiahlu publikáciu. Oblube sa teší aj predaj zberateľsky atraktívnych pamätných eurobankoviek, pričom na predaj zostáva už len 360 ks z celkovej emisie 10 000 ks. Čiastočné oživenie sme zaznamenali v záujme o svadobné fotenie, svadobné obrady a prenájom priestorov hradu.

Celkové tržby, napriek zníženej návštevnosti, zostali na podobnej úrovni ako pred rokom. Samozrejme, výška tržieb sa odvíja od vekovej štruktúry návštevníkov (deti do 6 rokov a seniori nad 70 rokov majú vstup do hradu zdarma, ale do návštevnosti sa započítavajú). Tento faktor nevieme ovplyvniť, ale snažíme sa ovplyvniť to, aby sa ľudia na hrade cítili dobre a mali chuť sa sem znovu vrátiť. V spolupráci s poskytovateľom občerstvenia (lokálnym farmárom Hriadlovským) sme pred hradom v jeho zázemí vytvorili prirodzenú oddychovú zónu, kde si každý návštevník mohol čakať na prehliadku spríjemniť šálkou kávy, domácim koláčikom, alebo výrobkami s farmy Hriadlovce.

Pod rúškom noci

Skvelú atmosféru sme návštevníkom aj v spolupráci s našimi zariadenými účinkujúcimi (bývalí a súčasní sprievodcovia) vytvorili pod rúškom noci, keď ožil príbeh Anny Márie Sécí, poznačený dedičskými spormi s jej sestrami. Čakanie na nočnú prehliadku spríjemňovala miestna hudobná skupina Dixie Chips v rytmoch swingu, blues a dixielandu, a to bez nároku na honorár. Záujem o vstup prekonal naše kapacitné možnosti. Pracujeme však na tom, aby sme rastúcemu záujmu verejnosti o aktivity hradu Ľupča vyhoveli v čo najväčšej miere aj v budúcnosti pri podobných atraktívnych podujatiach. Naďalej evidujeme záujem o individuálne prehliadky, a plne sa preorientujeme na zabezpečenie plánovaných prehliadok škôl a iných organizovaných skupín. Teší nás obnovená spolupráca s partnermi z cestovného ruchu ako Tále a. s., Kúpele Brusno a Žrebčín Mlynček, ktoré nás pravidelne zaraďujú do ponuky výletov pre svojich hostí.

Spolupráce i prípravy

V oblasti propagácie, okrem našich vlastných aktivít, úzko spolupracujeme s oblastnými organizáciami cestovného ruchu Horehronie a Central. Navyše, tento rok sme rozšírili spoluprácu s novootvoreným informačným centrom Banskobystrického geoparku v Slovenskej Ľupči. V modernom zariadení môžete najstť záplavovú zónu s hradom Ľupča, kde deti môžu vidieť, ako búrka zmetie všetko vďaka pritekajúcej vode. Starším zvedavcom je k dispozícii 3D model územia Banskej Bystrice a Poľany s premenlivou plochou, ktorá sa dá uchopiť. Po skončení hlavnej sezóny sa okrem zabezpečenia chodu hradu zameriavame na plánovanie obnovy hradu a ochrany už revitalizovaných častí, skvalitnenia marketingovej komunikácie, budovanie expozícií a obsahu hradu tak, aby sme návštevníkom priniesli niečo zaujímavého aj v ďalšej sezóne. Ďakujeme za ďalšiu úspešnú sezónu, keď hrad Ľupča vďaka aktivitám Železiarni Podbrezová do nášho regiónu prilákal tisíce turistov.

Vladimír Homola – kastelán hradu Ľupča

Obec podporila rekonštrukciu a záchranu vzácneho oltára

SLOVENSKÁ LUPČA – Poslanci obecného zastupiteľstva jednomyseľne schválili starostov návrh podieľať sa na záchrane a zreštaurovaní vzácneho Oltára očisťovania Panny Márie (Spev Simeona) z konca 17. storočia. Ide o pôvodnú hradnú oltárnu architektúru s oltárnym obrazom a tromi sochami. Kto, ako, kedy a prečo vzal oltár z hradnej kaplnky a uschoval ho v depozitoch Stredoslovenského múzea, nie je známe. Vďaka záchrane a jeho opätovnej inštalácii v hradnej kaplnke je veľký predpoklad na jej vysvätenie a možnosť organizovania ekumenických obradov.

Obec sa tak vďaka iniciatíve starostu Rolanda Lampera stala aktívnou súčasťou myšlienky oltár nielen opraviť, ale aj vrátiť ho na jeho pôvodné miesto do kaplnky hradu Lupča v Slovenskej Lupči. Poslanci vyčlenili z obecného rozpočtu čiastku 5 500 EUR. Obec Slovenská Lupča touto čiastkou prispela k navýšeniu finančných prostriedkov, ktoré získal majiteľ hradu Železiarne Podbrezová z Fondu na podporu umenia v čiastke 14 000

EUR. Ďalšou sumou, 5 000 EUR, prispel miestny podnikateľský subjekt - firma Grand Power, s.r.o., za čo patrí vďaka jej majiteľovi Jaroslavovi Kuracinovi. Celková suma potrebná na odborné zreštaurovanie tohto zbierkového predmetu, ktorého hodnota je nielen umelecká, výtvarná, remeselná, ale predovšetkým historická a dokumentačná, je 25 000 EUR. Odborníci však vyzdvihujú aj autenticitu a originalitu diela.

Zabudnutý v depozitoch?

Ide o jeden z mála zachovaných slovenských oltárov z tohto obdobia pochádzajúci z hradnej kaplnky, a tiež o jednu z mála originálnych častí, ktoré sa z pôvodného historického mobiliára - vybavenia hradu v Slovenskej Lupči - zachovali. Kto oltár odovzdal pod ochranu Stredoslovenského múzea, sa zistiť nepodarilo, ale predpokladá sa, že sa to mohlo stať po roku 1929. Svedčila by o tom jeho fotografia z hradnej kaplnky, uverejnená v publikácii Emila Jurkoviča z uvedeného roku. Oltár sa nachádzal v múzejných depozitoch, do

evidencie zbierkových fondov ho administratívne zaznamenali v júli 1978. V roku 2018 zrealizovali pracovníci múzea a akademický maliar Jozef Dorica reštaurátorský výskum oltára, a na základe jeho výsledkov podali žiadosť o pridelenie finančných prostriedkov z fondu na podporu umenia.

Latinský nápis napovedá

Treba uviesť, že podľa dendrochronologickej analýzy kaplnka vznikla v roku 1608 a vznik oltára dokladá zatiaľ ťažko čitateľný latinský nápis s datovaním na predele: „HOC ALTARE AEDICATUM EST IN HONOREM PURIFICATIONIS B:VIR: m ANNO 1692“, v preklade: „Tento oltár bol vytvorený na počesť Očisťovania Preblahoslavenej Panny Márie roku 1692.“ Drevená časť konštrukcie oltára bola vyrobená z jedlí odpílených medzi rokmi 1671 až 1678, no objednávateľa ani zhotoviteľa nepoznáme. Vieme iba, že v tom období bol hrad v správe Dvorskej komory vo Viedni, ktorá jeho riadením poverila Banskú komoru v Banskej Bystrici. Tá však do hradu veľmi neinvesto-

vala, preto plnil iba hospodársku a správnu funkciu lupčianskeho panstva.

Veľký duchovný prínos

Oltár bude unikátnou ukážkou barokových oltárov z 2. polovice 17. storočia, ktoré súviseli s rekatolizačnými a protireformačnými snahami rímskokatolíckej cirkvi v Európe. Tým, ako uviedol kastelán hradu Vladimír Homola, je oltár zaujímavý pre obidve náboženské konfesie: „Nesie prvky z obidvoch vierovyznaní, čo výrazne ocenia miestni veriaci katolíckeho aj evanjelického vierovyznania.“ S projektom bude okrem iného spojená aj výrazná propagácia, a ako kastelán uviedol, bude rovnako súčasťou vzdelávacích aktivít, a to nielen pre študentov škôl, zameraných na spoznávanie výtvarných technológií výstavby diel a vývoja výtvarných názorov. Veľký duchovný prínos širokej verejnosti však s jeho opätovným inštalovaním prinesie aj možnosť vysvätenia kaplnky.

*Erika Lamperová
Foto archív Hradu Lupča*

Podporia žiadateľov o dotácie

SLOVENSKÁ LUPČA – Po zasadnutí finančnej komisie ako poradného orgánu Obecného zastupiteľstva sa poslanci po krátkej rozprave dohodli, že suma, ktorú pri tvorbe budúročného rozpočtu vyčlenia pre organizácie v obci

v rámci dotačného systému, bude vyššia ako v minulom období.

Objem prostriedkov, na ktorom sa dohodli, predstavuje suma 57 tisíc EUR. Tento balíček v rámci platného VZN o dotáciách z roz-

počtu obce obsahuje aj čiastku 15 % z vyčlenených prostriedkov pre žiadateľov, ktorí sa obracajú na starostu. O konečných sumách, ktoré majú byť poskytnuté jednotlivým žiadateľom o dotáciu, rozhodnú poslanci začiatkom budúce-

ho roka. Pritom sa vyjadrili, že sa budú snažiť podporiť subjekty v čo najvyššej možnej miere, aby tak aspoň čiastočne zmiernili dopad opatrení na spoločenský a komunitný život v obci.

(ela)

Detský folklórny súbor Dratvárik slávi

SLOVENSKÁ ĽUPČA - Čas rýchlo beží. Na obdobie vzniku, založenia a začiatkov DFS Dratvárik sme už pomaly zabudli. Tieto krásne chvíle sú za nami. Prišlo obdobie, keď sme ako jediní v oblasti folklóru šírili dobré meno obce doma aj v zahraničí. Striedali sa generácie detí - tanečníkov, muzikantov, ale aj vedúcich. Všetkým, ktorí týmto detským súborom prešli, ďakujem za to, že niesli pomyslenú pochodeň našich predkov v oblasti folklóru, zvykov, spevu a tanca.

V tomto texte nemožno spomenúť všetkých. Preto nech si každý,

kto bol vo svojom vnútri s nami, spomenie na krásne chvíle prežité spoločne. Žijeme v ťažkom období, no dúfame, že toto sa čoskoro pomíne a my budeme môcť pokračovať v tejto krásnej činnosti.

Oživiť pamäť

Chystáme program k 35. výročiu založenia. Pôvodným plánom bolo urobiť pekný večer koncom tohto roku. Okolnosti nám to nedovolili. Dúfame, že letné mesiace roku

2022 budú priaznivejšie a že naši priaznivci uvidia niečo z nášho kumštu. Materiálna príprava sa nám sčasti podarila. No treba ešte oživiť pamäť, nohy a ruky detí v tancoch, spevoch a hudbe. Aby sme sa pripomenuli, podarilo sa nám nafotografovať deti a urobiť kalendár na rok 2022. Zúčastnili sme sa zapálenia vaty na ihrisku. Žiaľ, pre veľkú chorobnosť detí sme nemohli vystúpiť doma so seniormi súboru Partizán a deťmi z DFS Drienka.

35 rokov

► Úprimné ďakujem

Chcem sa poďakovať obci, ktorá nám pomáha ako sa dá finančne i materiálne už 35 rokov. Ďalšie poďakovanie patrí rodičom detí, samotným deťom a všetkým vedúcim súboru od jeho vzniku až dodnes. Taktiež ďakujem ostatným dobrým ľuďom, ktorí nám pomohli, pomáhajú a budú pomáhať materiálne aj finančne. Prichádzajúce obdobie Vianoc vám nemôžeme spríjemniť predstavením vianočných zvykov v kostole. Ale môžete nás vidieť zo záznamu na našej www.dratvarik.sk. Prajem všetkým ľuďom dobrej vôle zdravia, spokojnosť, príjemne prežitú Vianoce a vieru, že sa čoskoro uvidíme.

*Za vedenie DFS Dratvárik Juraj Dávid
Foto archív súboru*

„Nič nie je krajšie ako pohľad na rozradostené očka dieťaťa, oblečeného v kroji svojich predkov, ako s dokonalou prirodzenosťou pohybu rozdáva úprimnú radosť. Vo svojej detskej duši vie, kam patrí, i čo mu jeho rodná zem zanechala.“

„Nezostane ani jedno oko suché a srdce ľahostajné, keď jasným, cvendziacim hláskom zanôtia a zatríkajú detské ústa, zakrepčia nôžka, či zavýska a zaujme hrdielko. Lebo každý z nás má v sebe vloženie spomienku na naše korene, detstvo i staré matere.“

„Dieťa je svojou prirodzenosťou, skrytý v dokonalosti malej ľudskej bytosti, nádherným odrazom svojich rodičov, starých rodičov i učiteľov. Dokáže rozdávať radosť priehrštím, dokáže rozosmiať i potešiť. Ba čo viac, ono dokáže niesť odkazy i plniť sny.“

Mikuláš v materskej škole oblečenej vo vianočnom – zimnom šate

SLOVENSKÁ LUPČA - Všetky deti sa veľmi tešili na príchod Mikuláša, ktorý prišiel s dobrým čertíkom a krásnym anjelikom do jednotlivých tried materskej školy. Deti mu zaspievali, zarecitovali, a on ich zato obdaroval balíčkami plnými dobrôt. Týmto by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať za spustenie tohto milého sviatku DS Fit - Danke, Saške a Vladkovi.

K atmosfére Vianoc patrí aj vianočná výzdoba, ktorá dotvára čaro týchto sviatkov. Vyzdobili sme si okná, „preliezky“, ktoré zdobia čičina, svetielka, a samozrejme nechýba ani vianočný stromček. Nielen taký hocijaký, ale sú na ňom zavesené prania našich detičiek pre Ježiška.

Vianoce sú sviatkami radosti, rozdávania lásky, a preto vianočnú poštu detičky s veľkou radosťou rozdáajú po okolitých domoch.

*Krásne vianočné sviatky
prajú detičky a kolektív MŠ.*

Nezabudnite na novinku

SLOVENSKO - Všetkým, ktorí podnikajú, a samozrejme aj uhrádzajú faktúry svojim dodávateľom tovarov a služieb, dávame do pozornosti dôležitú povinnosť. Tá sa viaže na povinnosť každého platcu DPH a ľahko by mohla uniknúť jeho pozornosti. Jeho povinnosťou totiž bolo do konca novembra daňovému úradu oficiálne nahlásiť čísla svojich účtov.

Od 1. januára bude na stránke daňovej správy www.financna-sprava.sk zverejnený zoznam bankových účtov firiem a platcov DPH. Po novom si preto pri platební faktúr dodávateľom treba rozhodne skontrolovať číslo účtu, na ktoré platíte, či je v uvedenom zozname daňovej správy. Môže sa totiž stať, že ak váš dodávateľ služby alebo tovaru nezaplatí DPH, úrad môže požadovať úhradu dane od vás! Rovnako ale bude existovať aj možnosť, aby ste z tejto faktúry sumu bez DPH zaplatili dodávateľovi a sumu DPH priamo úradu na ich účet pridelený daňovou správou. Skrátka, keď poznáte firmu a dôverujete jej, tak jej normálne platte. Ale ak je to niekto nový, pre istotu si overte jeho účet na stránke DU, či ho majú nahlásený. Veľa trpezlivosti prajeme...

(ela)

Jesenná súťaž v Materskej škole

SLOVENSKÁ LUPČA - „Našu škôlku si vyzdobíme a vašou tvorivou prácou sa s detičkami potešíme. Darmi pani Jesene košíky naplníte a do škôlky prinesiete. Spoločnú výstavku si urobíme a všetky výtvary oceníme.“

Takto znel plagát v našej materskej škole, ktorý určite pútal po-

zornosť nielen detí, ale aj rodičov. Tak ako každý rok, aj túto jesennú súťaž, vďaka ktorej škôlka ožila množstvom jesenných výtvarov. Jesenné košíky a dekorácie spríjemnili nielen vstup do škôlky, ale skrášlili aj okná, ktoré boli plné veselých, tvorivých nápadov. Do tejto súťaže sa zapojilo sedem-

desiatdva detí, ktoré s veľkou radosťou priniesli svoje originálne výtvary. Detičky sa za jesenné dekorácie potešili košíkom plným prekvapení. Poďakovanie za tvorivú prácu patrí všetkým detičkám a rodičom, ktorí sa do súťaže zapojili.

*Za kolektív MŠ (jd)
Foto archív mš*

Hľadať pracovníkov stačí vo vestibule

SLOVENSKÁ LUPČA - Vo vstupnej hale bola prednádávaná nainštalovaná vďaka zaujímavá a užitočná pomôcka pre návštevníkov Obecného úradu v Slovenskej Ľupči. Ide o monitor s farebnou obrazovkou, ktorý vám, bez toho aby ste museli absolvovať jednotlivé poschodia, prezradí, či sa daný pracovník nachádza vo svojej kancelárii.

Podľa slov autora, a zároveň obecného IT správcu Jaroslava Dubšíka, ide o zariadenie podobné informačnému panelu, ktorý informuje ľudí o návštevných hodinách, aktuálnom dni a čase, ale čo je najväčším

prínosom, informuje verejnosť o dostupnosti jednotlivých zamestnancov na úseku služieb klientom. „Vzhľadom na komplexnosť budovy človek vie, či na hornom poschodí je sekretárka prítomná, a pokiaľ nie,

vie, že tam chodiť nemusí. Klientovi to ušetrí veľa schodov.“ Panel zároveň informuje aj o tom, že príslušný zamestnanec napríklad má dovolenku, a ak je to možné, aj o zamestnancovi, ktorý takéhoto pra-

covníka zastupuje. „Momentálne je to v testovacej fáze, nakoľko je to platforma vyvíjaná len pre obecný úrad“, dodáva J. Dubšík.

(jd, ela)
Foto (jd)

Rozprávková wrangler jazda sa uskutoční

SLOVENSKÁ LUPČA - Je najvyšší čas naliať ľudom do duše pokoj a svojim čriepkom do mozaiky pripomenúť, že ľudia ľuďmi nikdy byť neprestali. Svetiaci konvoj wranglerov z JEEP WRANGLER klubu Slovakia zo Slovenskej Ľupče, plný rozprávkových škriatkov, elfov, anjelov a iných „bytôstok“ zo sveta našich najmenších, sa vydá na cestu tento raz 22. a 23. decembra.

a priateľmi pôjdu len tak, ako sa v týchto dňoch hovorí, poprechádzať krátko po zotmení na čerstvých vzduchu. Časový harmonogram prejazdu, ktorý sa začne v stredu 22.12. o 16:00 hod. pred Mníchovým dvorom v Slovenskej Ľupči, uverejníme priebežne na našej fb stránke a rovnako aj prostredníctvom obecného rozhlasu.“

(ela)
Foto archív JWCs

V spolupráci so starostom Rolandom Lamperom chcú tak Ľupčianski wrangleristi, ako sa už stalo milým zvykom, priniesť sviatočnú náladu do domovov obyvateľov Slovenskej Ľupče a obcí v našom okolí, a i samotného mesta pod Urpínom. „Je ako je, a hoci sme boli prichystaní osviežiť blížiacie sa Mikulášske dni, volíme v rámci pri-

rodzenej ľudskej pokory voči situácii jemné posunutie, a naša kedysi Mikulášska rozprávková wrangler jazda sa premení na „Vianočnú rozprávkovú wrangler jazdu“, vysvetlili členovia klubu. Veríme, že tak rozžiarime srdcia a prinesieme detské pocity do duší všetkým ľuďom, ktorí sa so svojimi ratolesťami, vnúčikmi alebo partnermi

Rezortní úradníci R1 v tejto podobe neschvaľujú

SLOVENSKÁ LUPČA - Projekt pokračovania výstavby rýchlostnej cesty R1 za Slovenskú Ľupču z dielne národných diaľničiarov, ktorý donedávna hodnotil Útvár hodnoty za peniaze pod Ministerstvom financií, nezaručuje návratnosť.

Podľa analýzy nákladov a prínosov nie je vraj žiadny z hodnotených scenárov výstavby efektívny. Úradníci z uvedeného útvaru hodnotili najmä vynakladanie prostriedkov

štátu a spoločenský prínos takejto investície. Napriek tomu, že Národná diaľničná spoločnosť ráta s viacerými ekonomicky odlišnými alternatívami, v zverejnenej správe neodporučili realizovať žiadne z navrhovaných riešení, ktoré predpokladalo pokračovanie rýchlostnej cesty R1 až za Slovenskú Ľupču.

Dvihajú ukazovák

Napriek tomu, že projekt ovplyvní 15 až 18 tisíc vozidiel

denne, prínos podľa správy neprevyšuje vynaložené náklady. Najpozitívnejším faktorom projektu, ako aj zvolenej alternatívy, sú prínosy z úspory času a zníženej nehodovosti. Útvár preto vo výsledku svojho materiálu odporúča realizovať niektorý z najmenších navrhovaných variantov, ktoré vyriešia v prvom rade zlý stav mosta nad železničnou traťou. Ďalej rozšíria kapacitu napojenia cestného spojenia v úseku Banská Bystrica – Biotika, a zároveň zaistia nové

napojenie Šalkovej. Avšak, aj tu je zdvihnutý ukazovák, nakoľko i tieto alternatívy počítajú s investíciou v rozmedzí od 66 do 82 miliónov EUR bez očakávanej rezervy. Podľa analýzy štát už dosiaľ na realizáciu predĺženia R1 za Slovenskú Ľupču vynaložil 12 miliónov EUR, z čoho 6,3 milióna EUR tvorí výkup pozemkov. Z uvedeného vyplýva, že most, ktorý je v havarijnom stave, sa dočká kompletnej obnovy o 3 až 4 roky.

(ela)

Recept od Mareka Pondelíka

Cheesecake s mangovo-pomarančovým želé

Cesto: 1,5 balenia Indiánky, 100g masla

Náplň: 500 g mascarpone, 250 g jemného tvarohu, 150 ml šľahačky, 150 ml kyslej smotany, 3 vajcia, 1 vanilkový cukor, 1 rumový cukor, 60 g kryštálového cukru, 15 g Zlatého klasu, šťava z jedného pomaranča

Postup: Zapneme rúru na 170 °C.

Cesto vypracujeme zo všetkých surovín tak, aby sme ho dlho nemiesili. Necháme ho vychladnúť a následne nastrúhame na strúhadle s veľkými otvormi do formy s priemerom cca 24 cm. Hrúbka cesta by mala byť max. do 1 cm s tým, že cesto neprítlačíme. Malo by byť trochu nadýchané. Dáme zapievať asi

Recept finalistu show Pečie celé Slovensko

na 10 - 15 minút pri 170 - 180 °C. Suroviny určené na náplň zmiešame a vylejeme na zapечený sušienkový korpus. Pečieme pri 135 - 145 °C asi 40 min. Vyberieme a necháme poriadne vychladnúť.

Mangovo-pomarančové želé: 350 ml mangového pyrú, 80 ml pomarančovej šťavy, 40 g kryštálového cukru, 1 číre želé agar (nie želatína), 200 ml vody (podľa potreby)

Postup: Mango olúpeme a dužinu obrežeme okolo kôstky. Dužinu dobre rozmixujeme ponorným mixérom. Keď treba, pridávame vodu. Prelejeme cez sitko. Takto dostaneme mangové pyrú. Pridáme pomarančovú šťavu, kryštálový cukor a želé. Povaríme a vylievame na povrch vychladeného cheesecaku.

Zdobenie: 3 bielka vyšľaháme spolu s 210 g kryštálového cukru.

Urobíme pusinky, ktoré môžeme dofarbovať tak, že do zdobiaceho vrecka špajľou rozotrieme gélové farbivo a následne pridáme sneh. Pusinky striekame na papier na pečenie. Sušíme pri 110 °C. Na už vychladnutý cheesecake zvyšným snehom urobíme zvolené ornamenty, ktoré môžeme opáliť flambovacou pištoľou. Ďalej na zdobenie použijeme jedlé kvety.

Spomienka

2. novembra uplynulo už 15 rokov, čo nás navždy opustil človek, na ktorého nikdy nezabudneme

Vladimír Zima.

Prosíme, venujte mu tichú spomienku. S láskou na neho spomínajú manželka Elena s deťmi.

Spomienka

Už o pár dní si celá rodina pripomenieme 95. nedežité výročie a zaspomíname si na mamu, svokru, starú a prastarú mamu

Želmíra Lakomčíková.

S láskou dcéra Lubina, vnučky Andrea a Karin, pravnučky Bronislava a Laura, zať Milan.

„Kto bol milovaný, nebude nikdy zabudnutý.“

Spomienka

Ľudia v srdciach svojich blízkych zostávajú po celý život. Zaspomínajte si spolu s nami pri príležitosti nedežitého stého narodenín môjho otca

Jarina Lakomčíka.

S láskou spomína dcéra Lubina, vnučky Andrea a Karin, pravnučky Bronislava a Laura, zať Milan.

„Aj keď nie si medzi nami, v srdciach žiješ stále s nami.“

Opustili nás

Za posledné mesiace sme sa rozlúčili s našimi obyvateľmi:

Júl

Anna Kostúrová vo veku 81 rokov

Milota Sýkorová vo veku 96 rokov

August:

Pavel Mikula vo veku 65 rokov

September:

Albín Homola vo veku 92 rokov

Október:

Mária Murgašová vo veku 102 rokov

- naša najstaršia obyvateľka

V novembri 2021 nás opustili:

Zuzana Svetlíková vo veku 85 rokov

Stanislav Sandány vo veku 71 rokov

Július Hraško vo veku 84 rokov

„Kto žije v srdciach svojich milých, nie je mŕtv, je len vzdialený...“

Úprimnú sústrasť

Starostovým koníčkom na vyvetranie hlavy i duše je maliarske plátno

Otázky pre starostu

SLOVENSKÁ LUPČA - Dnešné číslo sme venovali tak trochu nezvyčajným, no o to obdivuhodnejším zručnostiam ľudí, ktorých máme medzi sebou v našej lupčianskej komunite zaradených v iných priestoroch. Nedá mi v tejto súvislosti nespomenúť ani nášho starostu Rolanda Lampera. Verili by ste, že jeho koníčkom, ktorý mu umožňuje vyvetrať si hlavu i dušu, sú obrazy? A to nie hocijaké! Presvedčila som ho, aby nám túto časť svojho súkromia kúsok poodhalil.

Keby som nebola videla obrazy, ktoré maľujete, asi by moja prvá otázka bola ako zo základnej školy – „maľuješ temperkami alebo vodovkami?“. Nikdy by som nebola tipovala, že lupčiansky starosta by mohol svoj voľný čas venovať takému koníčku, ako maľovanie. A tak sa pýtam: akryl, akvarel alebo olej?

Moje, i keď veľmi zriedkavé, spôsoby „čistenia hlavy“ mám veľmi rád. Je to akýsi čas, ktorý mám len sám pre seba, a všetky starosti pri tom idú úplne bokom. Spočiatku som sa venoval olejomalbám, ale práve z dôvodu, že času nie je veľa, som prešiel na akryl. S ním sa už toho dá stihnúť podstatne viac.

Aké sú teda obrazy, ktoré maľujete, a kedy sa to začalo, kedy ste do ruky vzali štetec a postavili sa pred maliarske plátno?

Kreslím od malička, začalo sa to v školskom krúžku. Pamätám si ešte hodiny s pánom učiteľom Škultéty, ktorý sa nám venoval. Do fariieb som prešiel postupne, no aktívne až po operácii kolena, len pred pár rokmi. Od tých čias sa snažím nájsť si čas aspoň na vyhotovenie 2 – 3 obrazov do roka. Závisí to aj od nálady, času a inšpirácie.

Hovorí sa, že najsilnejšie diela v nás otvárajú priestory, o ktorých sme nemali ani tušenia. Ovplyvnilo vás aj nejaké konkrétne dielo, obraz, prípadne scenéria alebo človek?

Tým, že som maliar-amatér, a k tomu samouk, sa určite nechávam inšpirovať. Taktiež sa zaujímam o mnohé techniky, a dnes vám v tom výdatne pomôže aj internet. Mojou inšpiráciou je aj moja sesternica Silvia Krivošíková, ktorá je orientovaná prevažne na

kubizmus. Ten nie je úplne mojou šálkou kávy, ale ona ma inšpiruje skôr svojou vytrvalosťou a kreativitou. Už má za sebou niekoľko výstav, ako aj mnoho vydanej literatúry. Sú rôzne obdobia života, ktoré prinášajú chuť vytvoriť vždy niečo osobitné. Posledne som si vyskúšal abstrakciu.

Predošlú otázku trochu doplním: je pre vás samého podstatné, aby pozorovateľ obrazu porozumel tomu, čo ste ním chceli vyjadriť? Pýtam sa samozrejme na vaše abstraktné maľby.

Práve preto, že maľujem pre radosť a relax duše, nevenujem pozornosť prednostne tomu, aby nezávislý pozorovateľ obrazu porozumel. Mnohokrát nie je toto zmyslom diela. Ide o moje pocity, tak to vidím ja.

Je zvláštne pýtať sa človeka, ktorý maľuje najmä pre svoje potešenie a vyventilovanie, či pre neho nie je dôležitá pochvala, prípadne to, či jeho obraz v inom človeku vyvoláva nejaké emócie. Ale predsa: ako reagujú ľudia, ktorí vidia v podpisovom rohu čiernym písmom napísaný podpis R. Lamper?

Zväčša ide o prekvapenie osoby, ktorá môj podpis na obraze zaznamená. Veľmi málo ľudí z môjho okolia eviduje môjho koníčka. Toto nadšenie ľudí pôsobí na mňa veľmi milo.

Zrejme vás to nabíja energiou. Obraz je často tichým vyjadrením celej škály pocitov auto-

ra, ktoré má vo chvíli, keď ho tvorí. Je to jeho nehmateľná energia, ale aj záblesk v mozgu či asociácia, alebo hoci i pobúrenie. Vo vašom prípade, keď teda máte na maľovanie čas, platí nejaké pravidlo?

Nabíja ma každá pozitívna energia okolo mňa. Pri tvorbe obrazu to má vždy inakší náboj. Niekedy je to nálada, niekedy myšlienka, inokedy zasa chuť potešiť niekoho z blízkeho okolia. Ale „podaril“ sa mi aj výtvar lode na rozbúrenom mori, ktorý bol výsledkom mojej prvej karantény, a neskôr som ho musel premaľovať. Toto vyjadrenie mne samému vadilo.

Ľudia s rovnakým koníčkom si vymieňajú poznatky o najlepších výtvarníckych potrebách, prípadne o tom, kde sa dá najlacnejšie zohnať akvarelový papier. Máte aj vy takých ľudí vo svojom okolí?

Bohužiaľ, nie. Tým, že pre krátkosť času sa jedná o moje spontánne správanie, tak ani nie je čas na konzultovanie. Získavam informácie z internetu, ilustračných videí či rôznych článkov.

Už vám niekto položil takú úplne triviálnu otázku, ako že „nakreslíš ma“?

😊 samozrejme, že áno. No vždy konštatujem, že portrétom sa nevenujem, nepatria totiž k mojim silným stránkam.

Práve maľujete a niekto povie: „Páni, to je ale krásna kresba“.

► **Viem, že ľudia, čo maľujú, sú na to citliví, pretože kreslí sa ceruzkou, ale oni maľujú štetcom. Opravujete ich?**

Musím povedať, že mne to neprekáža, ale evidujem takéto postoje 😊.

Nedá mi neopýtať sa - vedeli by ste nakresliť čokoľvek? Sú ľudia, ktorí sa venujú hyperrealizmu a maľujú obrazy nerozoznateľné od fotiek. Potom sú ľudia, ktorí kreslia komiksy. A sú aj ľudia, ktorí radi maľujú abstraktne...

Odmalička ma bavilo kresliť objekty a prírodu. To mi viac-menej ostalo až dodnes. V mojej zbierke mi zostalo ešte pár kusov so zobrazením Kriváňa z niekoľkých pohľadov, Hrad Lupča, Barbakan či Vlkolíne.

Trpezlivosť je jedným z najdôležitejších elementov, ktoré každý pri maľovaní potrebuje. Už len na to, že treba čakať,

kým každá vrstva uschne. Koľko vám trvá, kým namaľujete obraz?

Keď som sa rozhodol riešiť olej,

ešte som netušil, že jeden obraz mi môže trvať aj rok. Bol to veľký prechod od kreslenia. Hlavne ma predstavivosť a maľovať vrstvu po vrstve v poradí od spodnej až po vrchnú. Každá z nich trvá niekoľko týždňov, kým uschne. Preto som v poslednom období prešiel na akryl, čo umožňuje rapídne urýchliť prenos myšlienky na plátno. Zdá sa, že práve pre mňa a moje amatérske hobby je to najvhodnejšie. Moja druhá karanténa priniesla okrem samotnej práce aj produkciu 3 obrazov. Jeden z nich už aj našiel svojho majiteľa. Bude visieť u mojich kamarátov v obývačke. A z toho mám dobrý pocit. Jeden z mojich obrazov visí aj v jednom hotelovom apartmáne v Rumunsku, ďalších pár zas u mojich ďalších priateľov.

*Zhovárala sa Erika Lamperová
Fotoarchív starostu*

Víťazkou 10. ročníka Fotomodelka Európy je Lenka Majerová

SLOVENSÁ LUPČA - O tom, že v Slovenskej Lupči sú krásne dievčatá a dámy, rozhodne niet pochyb. Pochybovať však nemožno ani o tom, že sú aj mnohé ďalšie s koreňmi pevne zakotvenými v našej obci, ktoré svojou charizmou znú úspechy na svetových módlach. Jednou z nich je aj 21-ročná Lenka Majerová, ktorá pred pár týždňami uspela na prestížnom podujatí a stala sa fotomodelkou Európy v roku 2021.

Súťažný projekt, ktorý sa realizuje už od roku 2012 - Fotomodelka Európy - bola prvou súťažou na

Slovensku, do ktorej sa mohli prihlásiť dievčatá bez ohľadu na svoju výšku, vek, ako aj bez ohľadu na to, či sú slobodné alebo vydaté. Na rozdiel od súťaží krásy si finalistky pripravujú svoje súťažné portfólio počas celého roka, a porota nehodnotí iba ich vonkajšiu krásu, ale aj predpoklady na prácu fotomodelky.

Kritériá neboli jednoduché

Slávnostné vyhlásenie najúspešnejších finalistiek sa uskutočnilo v Zlatých Moravciach v zrenovovaných priestoroch Autoextra – generálneho partnera súťaže. Vzhľadom na zhoršujúcu sa pandemickú situáciu v krajine sa vyhlasovanie výsledkov konalo za prísnych epidemiologických opatrení a bez divákov. Súťažné kritériá rozhodne vôbec neboli jednoduché. Okrem vzhľadu a zručností v rámci výrazových prostriedkov pri pózovaní pred objektívom fotografa sa hodnotili aj aktivity modelky, a to počet fotografií a ich rozmanitosť. Hodnotila sa však aj disciplína samotnej modelky, ktorá zahŕňa osobnostné predpoklady na zmluvnú spoluprácu v oblasti modelingu počnúc dizajnérmi, návrhármí a vizážistami, až po promotérov a organizátorov. A porota prihliadala aj na di-

vácke hodnotenia či starostlivosť o zdravie, zovňajšok, životosprávu, a samozrejme, aj kondíciu.

Zvukné mená modelingu

Dievčatá hodnotila 22-členná odborná porota zložená zo znalcov módy, reklamnej, umeleckej, vedeckej a mediálnej branže, teda profesionálnych návrhárov, vizážistov, fotografov, dizajnérov a iných odborníkov. Medzi nimi nechýbali ani profesor Štefan Luby, organizátor Czech Fashion Week Jiří Morstadt, či Jozef Oklamčák, majiteľ agentúry Miss

Slovensko. Spomedzi šestnástich finalistiek vybrali práve Lenku. Na druhom mieste skončila 18-ročná Simona Gálová z Galanty a tretie miesto obsadila 23-ročná Nikoleta Surová z Michaloviec. Cenu sympatie si odniesla 29-ročná Diana Váradiová z Martina. Lenka, ktorá spolu s rodičmi žije v Slovenskej Lupči, v súčasnosti študuje učiteľstvo chémie a biológie v bakalárskom ročníku na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Aj touto cestou Lenke gratulujeme.

(ela)

Foto archív (lm)

Prvá – historická – medaila našej obce vo florbale

SLOVENSKÁ LUPČA - Už od roku 2020 má naša obec florbalové družstvá dievčat a žien. Jedná sa o bývalé družstvá, ktoré desať po rokoch reprezentovali mesto Banská Bystrica, a svoje zápasy hrávali pravidelne u nás, v Slovenskej Lupči. V tých časoch ešte v nafukovacej hale, ktorá bola predchodkyňou súčasnej športovej haly v areáli základnej školy. Ich tréner Zdenko Babík sa v tom období prisťahoval do našej obce a stal sa jej občanom. Aj to bolo jedným z dôvodov, prečo družstvá začali reprezentovať obec spod hradu. Hlavným, ale oveľa silnejším, dôvodom však boli lepšie tréningové a zápasové podmienky, ktoré im priniesla športová hala v Slovenskej Lupči.

„Všetko sa stalo tak, ako sa malo stať. V čase, keď sme ešte hrali za Banskú Bystricu, a v jednej sezóne sme dokonca postúpili do extraligy, sme naše domáce zápasy hrávali aj v Slovenskej Lupči v „bubline“, priblížil začiatky ženského florbalu v našej obci tréner Zdenko Babík. „Moje rodinné záležitosti sa vyvinuli tak, že sme tu kúpili dom a prerobili sme si ho s manželkou podľa svojich predstáv. Vtedy bolo v pláne postaviť namiesto „bubliny“ riadnu športovú halu, a tak som začal s babami trénovať už len v Slovenskej Lupči. Už v roku 2020 sme začali reprezentovať Slovenskú Lupču v dvoch kategóriách: v kategórii dorastenky, a ženy hrali 1. ligu (druhú najvyššiu súťaž žien).

Skupina dievčat 3 - 5. ročník

Zatiaľ sú tretie

Minulý rok však družstvo žien svoju súťaž nedohralo kvôli obmedzeniam, spojeným s pandemiou COVID-19. V novej aktuálnej sezóne nás dievčatá reprezentujú v celoštátnej 1. lige žien (druhá najvyššia liga žien) a v kategórii junioriek. Sezóna je zatiaľ výborne rozohraná, nakoľko v 1. lige žien je družstvo Fb Slovenská Lupča aktuálne na 3. mieste. „Sezóna zatiaľ vychádza nad očakávania. Mojim tajným cieľom pred štartom sezóny bolo 3. miesto po ukončení základnej časti, ktoré by nám aj po play-off zabezpečilo prinajhoršom bronzovú medailu. Aktuálne sme tretí s prijateľným náskokom, no súťaž je ešte len v polovici. 1. liga sa aj vďaka lockdownu pozastavila, snažím sa však o to, aby baby trénovali individuálne“, prezradil Zdenko Babík, ktorý verí, že všetci budú zdraví a situácia sa zlepší čo najskôr.

Aká je budúcnosť florbale?

V roku 2021 sa podarilo zorganizovať majstrovstvá SR dorasteniek a turnaja sa zúčastnilo osem družstiev z celého Slovenska. Pre hráčky Slovenskej Lupče dopadol skutočne na výbornú. „Chýbala nám však čerešnička na torte v podobe titulu. Ten nám ušiel po prehre vo finále 7 : 8 proti Nemšovej. Konečné 2. miesto, titul vicemajsteriek Slovenska a strieborná medaila z majstrovstiev Slovenska, je vlastne prvou historickou medailou našej obce vo florbale“, dodal tréner, ktorý sa o budúcnosť tohto športu u nás rozhodne nestrachuje.

ká situácia. Ak všetko pôjde tak, ako si predstavujem, a dievčatá sa stihnú dostatočne pripraviť, rád by som ich prihlásil do regionálnych súťaží dievčat. Prvým krokom však bude súťaž s účasťou našej základnej školy, ktorá je už prihlásená do školskej súťaže SK LIGA.“

Doterajšie výsledky:

JSC Wild Girls Čadca	7
Fb Slovenská Lupča (sn)	8
Meteníci Likavka	3
Fb Slovenská Lupča	9
FTC Filakovo	4
Fb Slovenská Lupča	12
Fb Slovenská Lupča	3
FBK Harvard Partizánske	10
Fb Slovenská Lupča	4
Tempish CAPITOL	11
Floorball Club Bratislava	
Fb Slovenská Lupča	7
EXEL Snipers Bratislava	5
Fb Slovenská Lupča	10
JSC Wild Girls Čadca	7
Fb Slovenská Lupča	11
Meteníci Likavka	4
FBK Harvard Partizánske	8
Fb Slovenská Lupča	3

(ela), foto archív Fb

Aktuálna tabuľka (základná časť)

Tím	Z	V	Vp	R	Pp	P	Skóre	B
1 FBK Harvard Partizánske	10	10	0	0	0	0	104 : 37	30
2 Tempish CAPITOL Floorball Club	8	6	0	0	0	2	85 : 39	18
3 Fb Slovenská Lupča	9	5	1	0	0	3	67 : 59	17
4 EXEL Snipers Bratislava	9	3	0	0	0	6	42 : 58	9
5 JSC Wild Girls Čadca	9	2	1	0	1	5	48 : 77	9
6 Meteníci Likavka	10	3	0	0	0	7	41 : 77	9
7 FTC Filakovo	9	1	0	0	1	7	48 : 88	4

Juliana Horváthová – reprezentantka Slovenska vo futbale v kategórii WU17

Rozhovor

SLOVENSKÁ LUPČA - Možno ju niektorí z vás poznajú zo základnej, prípadne umeleckej školy, do ktorej chodila. Venovala sa rôznym voľnočasovým aktivitám, napríklad hre na gitare a ukulele, spievaniu, kresleniu a rôznym športom. No najviac by ste ju asi mohli poznať ako dievča, ktoré spoločne s chlapcami hrávalo futbal aj za miestny OFK Slovenská Ľupča. Volá sa Juliana Horváthová a dnes reprezentuje Slovensko. Zastihli sme ju v Poprade na medzinárodnom turnaji UEFA o postup do skupiny A. Turnajovými súperkami jej tímu boli Faerské ostrovy a Izrael.

Kedy si zistila, že práve lopta, za ktorou sa naháňajú po ihrisku chalani, je aj tvojím obľúbeným športovým náradím?

Odmala, keď starší brat začal chodiť do prípravky, som s rodičmi chodila na bratove tréningy, kde som sa zoznámila s loptou. Samozrejme, že som sa chcela podoberať chalanom, tak som si kopala s ocinom na druhej strane ihriska. Nikdy som nerozmýšľala o tom, či je futbal pre chlapcov alebo pre dievčatá. Brala som to všetko automaticky, a keďže ma to bavilo, tak som pri futbale ostala až doteraz.

Cesta športovca, ktorý sa dostane do reprezentácie Slovenska, nie je ľahká. Čo všetko si musela splniť a čím prejsť, aby

si mohla reprezentovať našu krajinu?

Určite to nebolo najľahšie, ale nie také náročné ako u chlapcov, pretože dievčat, ktoré hrávajú futbal na Slovensku, predsa len nie je až tak veľa ako chlapcov; tým pádom nemáme takú veľkú konkurenciu. Stačilo celé tie roky na sebe pracovať a zdokonaľovať sa vo všetkých smeroch, a tým, že som pôsobila aj v chlapčenskom tíme, to bolo jednoduchšie. To ostatné už prišlo nejaké samo, asi „za odmenu“.

Kde ako futbalistka okrem reprezentácie teraz pôsobíš a akú ligu hráš?

Momentálne som hráčkou Spartaka Myjava, kde hrám za juniorky (WU19), a taktiež za ženy. V Myjave hrávame všetky kategórie žien v prvej lige. Dovolím si povedať, že Spartak Myjava má jedno z najlepších ženských futbalových družstiev na Slovensku, a to nielen kvalitou, ale aj možnosťami a starostlivosťou o hráčky.

Je prvá ženská futbalová liga náročná?

Žiaľ, na Slovensku nie je taká kvalita ako v iných štátoch sveta, ale musím povedať, že v poslednej dobe záujem o ženský futbal aj na Slovensku určite rastie. Samozrejme, že máme v lige aj rivalov, ako napríklad ŠK Slovan Bratislava.

Keďže hrávaš za juniorky aj za ženy, zaujímalo by ma, aký je vekový priemer hráčok ženského družstva vo vašom v klube?

Je pravda, že aj za ženy väčšinou hrávajú mladšie dievčatá. Je to

hlavne kvôli tomu, že na Slovensku si ako žena futbalom nezarobíte. Ale máme v tíme, samozrejme, aj staršie hráčky, ktoré to zvládajú aj popri práci. Medzi najmladšie patrí môj ročník (2005), a naša najstaršia aktívna hráčka má 31 rokov. Takže priemer bude asi nejakých 22 rokov.

Teraz ti dám trochu zákernú otázku: vedela by si povedať, čím sa ženský futbal líši od chlapčenského?

Už na prvý pohľad asi všetcividia rozdiel. Muži sú fyzicky zdatnejší, majú väčšiu silu a rýchlosť. Pri ženách je futbal viac taktickou záležitosťou s trochu viac rozumom na ihrisku. Ale aj ženy vedia prekvapiť a podať naozaj dobrý výkon aj v porovnaní s mužmi. Ako som už ale spomínala, ženský futbal sa rozmáha, čo nás veľmi teší. Postupne sa určite bude dvíhať aj jeho kvalita a priblíži sa ku kvalite mužského futbalu.

Kým si bola menšia, hrávala si v chlapčenských tímoch. Tak si ťa pamätáme aj z ihriska tu, v Slovenskej Ľupči. Ako ťa vtedy chalani brali „do partie“? Ako to vyzeralo v kontaktných súbojoch v rámci zápasov?

S chlapcami som trénovala aj hrávala zápasy do svojich 14 rokov, za čo som veľmi vďačná. Nebolo to vždy ružové, ale tým som nabrala veľa skúseností tak po športovej, ako aj po osobnostnej stránke. Myslím si, že chalani ma v tej dobe ešte nešetili a brali ma ako seberovnú, niekedy

možno aj ako rivala. Určite som nepočítala to, že by ma bol niekto na ihrisku obchádzal alebo mi nechával loptu len preto, že som dievča.

Čo by si chcela vo futbale dosiahnuť, prípadne kam by si sa chcela s futbalom dostať, keďže tá asi najvyššia meta na Slovensku je reprezentácia, a tam už si?

Určite sa chcem v budúcnosti ešte niekam posunúť, skúsiť sa dostať do reprezentačného áčka žien, a určite by som chcela skúsiť ísť na určitý čas do nejakého zahraničného tímu.

Náš rozhovor sme začali v Poprade na turnaji a čitateľom sme zrejme ostali dlhší bližšie informácie o výsledkoch týchto dôležitých zápasov.

Áno, samozrejme. Je to posledný medzinárodný zápas reprezentácie – kvalifikácia na Elite Round. Prebojovali sme sa cez obidvoch súperov. Hrali sme proti Faerským ostrovom (3 : 0) a proti Izraelu (6 : 0). Boli to veľmi náročné zápasy, pretože každý tím do toho vložil všetko, čo mohol, ale ihneď ako padli prvé góly do súperovej brány, výhra bola naša. Bola to skvelá skúsenosť, aj keď kvôli neskoršiemu zraneniu som odohrala iba prvý zápas. Ale som rada, že som sa toho mohla s babami aj s celým realizačným tímom zúčastniť. Pokračovať sa bude na jar, tak dúfam, že vás to zaujme a budete nás sledovať a podporovať.

*Zhovárala sa (ph) a (ela)
Fotoarchív rodiny*

Neprehliadnuteľné úspechy našich športovcov

SLOVENSKÁ LUPČA - Napriek zvláštnej dobe, keď sa pandémia podpísala pod život každého z nás, stali sa okolo nás ľudské zázraky, ktoré hrejú pri srdci. A šport, odhodlanie, poctivá práca, a najmä neprehliadnuteľné výkony, sú odrazom charakterov ľudí, ktorí sa prípravným procesom športovca súvisia. Aj preto sa patrí, aby sme sa v dnešnom čísle nezabudli zmieniť o našich športových tímoch a individuálnych športovcoch, ktorí sa prekonali, a napriek náročnej situácii v spoločnosti nepoklesli na výkonoch, ba naopak, dosiahli neuveriteľné výsledky.

Šperk klubu

Skutočným skvostom Športového tenisového klubu Pepas je mladá 16-ročná hráčka Irina Balus, ktorá v Slovenskej Lupči trénuje pod dohľadom Zuzany de Widt Stankovej od svojich 11 rokov. Po úspešnej sezóne a turnajoch v Španielsku, Belgicku, Poľsku, Holandsku, či v Juhoafrickej republike, dokázala

takmer nemožné. Z tohtoročného januárového 1 742. miesta v juniorském rebríčku sa prebojovala do 1. stovky, a získala 96 miesto! Ako sme sa dozvedeli, po odpočítaní hráčok, ktoré dovŕšili 18 rokov, bude jej umiestnenie v celosvetovom poradí juniorov do 60. miesta. Odmena za jej výkony prišla v týchto dňoch, a Irina spolu s trénerkou Zuzkou letia s potvrdenou účasťou na juniorském grandslame na Australian open do Melbourne. Austrálske dobrodružstvo a účasť na prestížnej sérii turnajov, kde sa objavujú veľikáni svetového tenisu, prinesie Slovenskej Lupči a jej tenisovému klubu nielen uznanie za tvrdú prácu s talentmi, ale otvára aj nezaplatiteľné možnosti v očiach funkcionárov zväzu pri výchove ďalších malých tenistov. Klobúk dolu, ako sa hovorí.

Kráľovná biatlonu

Slovenská Lupča je rodom

viacerých športovcov, ktorí svojimi výkonmi presiahli regionálny rámec a zaradili sa medzi športovcov celoslovenského významu. Neprehliadnuteľný je aj lyžiarsky a strelecký výkon 21-ročnej Henriety Horváthovej, ktorá získala ocenenie Kráľovná biatlonovej stopy v sezóne 2020/2021. Vyslúžila si ho 2. miestom na vytrvalostných pretekoch junioriek na 12,5 km

na MS v rakúskom Obertilliachu. Heňa, ktorej silnou stránkou je práve strelba, sa stala súčasťou slovenského tímu. Ten sa zúčastňuje na takých elitných pretekoch, ako Svetový pohár či Olympiáda, kde ide o tvrdé súperenie s najlepšimi biatlonistkami sveta. Držíme jej palce.

Lídri skupiny

Klobúk dolu aj pred našimi futbalistami a tímom, ktorý sa o nich stará. Ako malý v prípravke, tak aj ich vzor v podobe „dospelákov“ končia túto sezónu na prvom mieste. Treba uznať, že si chlapci svojimi výkonmi a tvrdou prácou uctili storočnicu klubu ako sa patrí. Teda tým najväčšieho športovca, akým len športovec môže prekúzať poctu svojmu materskému prostrediu. OFK Slovenská Lupča je po čerstvom postupe do V. ligy bez jedinej prehry neprehliadnuteľným lídrom skupiny C.

* * *

Avšak okrem týchto mladých ľudí je v Slovenskej Lupči oveľa viac ďalších mladých športovcov, či už jednotlivcov alebo tímov. Aj touto cestou im vyjadrujeme svoj obdiv, pochvalu a nesmiernu vďačnosť za to, že sú pre nás často, možno to ani netušiac, akýmsi svetielkom nádeje. Vďaka nim v nás rastie nielen hrdosť, ale aj zdravý lokálpatriotizmus. A my len pripomenieme, že už dnes je jasné, že na stránkach Lupčianskych zvestí sa budú v rubrike ŠPORT ich príbehy objavovať už čoskoro.

Erika Lamperová

Foto archív klubov, int a rl

